

సరస్వతీ భారతి

సాహిత్య సాంస్కృతిక మాస పత్రిక

సంపుటి - 1

సంచిక 3

విరోధి నామ సంవత్సర చైత్రమాసం

ఏప్రిల్ 2009

సంపాదకులు :

గబ్బిట దుర్గా ప్రసాద్

2-405, శివాలయం వీధి, ఉయ్యూరు

ఫోన్ : 08676 - 232797

సెల్ : 9989966375

ప్రచురణ :

వేదాంతం మోహన మురళీ కృష్ణ

శ్రీరామా గ్రూప్స్

కంప్యూటర్ ఆఫీసర్స్ ప్రింటర్స్ & బైండింగ్స్

లక్ష్మీటాకీస్ సెంటర్

ఉయ్యూరు - 521165

సంప్రదించవలసిన

సెల్ నెంబర్లు :

9491348289

9248768889

9299105043

విడిప్రతి రూ. 5/-

సంవత్సరం చందా రూ. 50/-

**కంప్యూటర్ పై
రబ్బరు స్టాంపులు
తయారు చేసి
సకాలములో
ఇవ్వబడును.**

సంపాదకీయం

శ్రీరామ నవమి సంచికగా మీ ముందుకు ' సరస భారతి ' వస్తోంది. సీతారాములు ఆదర్శ దంపతులు. ఆంధ్రదేశంలో వనవాస జీవితం గడపటంలో వారి కష్టాలలో, బాధల్లో ఆంధ్ర జనం ముగ్ధమయ్యారు. ప్రతి యింట శ్రీ రామ నామం ప్రతిఫలిస్తుంది. ప్రతి ఊరా శ్రీరామాలయాలు వెలిశాయి. అయోధ్యలో జన్మించిన శ్రీరాముడు భద్రాద్రి రాముడైనాడు. శ్రీరామ నవమి జరుపుకొని, సీతారామ కళ్యాణం చేసి, జగత్కళ్యాణంగా భావిస్తారు. భక్తి శ్రద్ధలతో, వాడ వాడల జరిపే శుభకార్యం యిది. శ్రీ సీతారామ కళ్యాణం జరిగిన తరువాతే ఆంధ్రులు తమ ఇంట కళ్యాణ ఘంట మ్రోగిస్తారు. ఇదొక అరుదైన ఆచారం. శ్రీ రామ భజనతో పులికిస్తారు. శ్రీ రామనామంలో తరిస్తారు. " శ్రీ సీతారాములకు అయోధ్య దగ్గర ఉన్న గంగానది కంటే తెలుగు నేలలోని గోదావరి ఆత్మీయం అనిపిస్తుంది. వాళ్ళ ఏకాంతవాసానికి వనవీల మాధ్యుర్యానికి, ప్రణయపు లోతులకు, ఎడబాసి వుండలేని ఆ దుఃఖానికి సాక్షి గోదావరి. ఇవన్నీ గోదావరికి తెలిసినంత ఆత్మీయంగా గంగమ్మకు తెలియవు. అందుకే సంయోగ వియోగమైన తమ ప్రణయ జీవిత రహస్యానికి సఖిలా ఉన్న గోదావరిని విడిచి పోలేక, ఆ నది ఒడ్డునే, భద్రగిరి మీద నెలకొని తెలుగు ప్రజల హృదయాల్లో శ్రీ సీతారాములు శాశ్వతముగా నిలిచిపోయారు. అసలు వనవాసం నుంచి వారు అయోధ్యకు వెళ్ళలేదేమో అనిపిస్తుంది. వారిద్దరి కళ్యాణం పట్టాభిషేకాలు ఈ రాష్ట్రంలో వారికంగా భక్తి శ్రద్ధలతో జనం చేసి ప్రతియేడూ తరిస్తున్నారు. ఇలా యుగయుగాలుగా తమ ప్రేమ బలం చేత, సీతారాముల్ని గోదావరి తెలుగు నేలమీద తన ఒడ్డున నిలుపుకుంది". అని అక్షర సత్యంగా మహామహోపాధ్యాయ మల్లంపల్లి శరభయ్యగారు ఆనందపుకాంకితంగా అన్నారు. శ్రీరామ రక్ష సర్వజగద్రక్ష.

ఈ నెలలోనే అద్వైత మతాచార్య శ్రీ ఆదిశంకరాచార్యుల, విశిష్ట అద్వైత మత ప్రవక్త శ్రీ మద్రామానుజాచార్యుల వార్ల జయంతి. మనస్సులోని మాలిన్యాలన్ని వదిలించి జీవ బ్రహ్మైకమత్వాన్ని శంకరులు విశిదం చేస్తే, పరమాత్మతో సామీప్య సారూప్య సాయుజ్యాన్ని రామానుజులు వివరించారు. మార్గాలు భిన్నమైనా గమ్యం ఒక్కటే. సర్వ మానవ సౌభ్రాతృత్వం, పిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతం, ఆ పరమాత్మ స్వరూపంగా భావించాలనే వారి భావ సారాంశం. వారిద్దరి జీవితాల్లో కొన్ని విశేషాలున్నాయి. " శ్రీ శంకరులు జ్ఞానయోగాన్ని ప్రచారం చేసి 32 సంవత్సరాలకు పరమపదించారు. శ్రీ రామానుజులు శ్రీ శంకరాభిప్రాయమైన భక్తిమార్గాన్ని ప్రచారం చేశారు. ప్రపత్తి (శరణాగతి) మార్గాన్ని సంపన్నం చేశారు. 32 సంవత్సరాల వరకు పూర్వమతాలను అవలోదనం చేశారు. 33 సం॥ లకు విశిష్టాద్వైత మత ప్రచారం ప్రారంభించి 120 సంవత్సరాలు జీవించారు. వీరిద్దరు జన్మించిన మాసాలు, నక్షత్రాలు ఒక్కటే. ఇరువురి ప్రమాణ గ్రంథాలు ప్రచార విధానాలు ఒక్కటే. విశాష్టాద్వైతానికి శంకరావతారం పూర్వ రంగం అయితే రామానుజావతారం ఉత్తర రంగం.

- సంపాదకులు

పద్యభారతి

తెలుగు భాష

ధక్క బగులగొట్టి ధమధమార్థటులతో
 దిశల వ్రాగించిన తెలుగుభాష
 కనకాభిషేచన ఘనకీర్తి వెలుగులు
 దిక్కులన్ నింపిన తెలుగు భాష
 ఓరుగల్లున భక్తినోలలాడిన భాష
 తీరైన నా భాష తెలుగు భాష
 దిగ్గజంబులనెక్కి దిక్కులన్నింటను
 తేజరిల్లిన భాష తెలుగు భాష
 రాయలే లెస్సయన్నట్టి రాజభాష
 జాతికేతన సప్తకు మాతృభాష
 దీటులేనట్టి త్రైలింగదేశ భాష
 తేట తేనియసోనల తెలుగు భాష

1

పలుకులు వెలదికిది యొక య
 తులిత సురచిరపు తొడవగు ననగా
 వెలుగు నలఘు యశమున దగు
 పలువురు చెలువముగలదని పలుకగదెనున్ 2

తెలుగుల కలిమి యిది యనుచు
 పలుకగనగు నలుగడలను భళిభళియనుచున్
 కులుకులోలుకుచు నలరును మృ
 దుల పదవిలసితమగునిది తొలుతది తెలుగున్ 3
 కోడూరి పాండురంగారావు
 మచిలీపట్టణం

మాతృభాష

1. అమ్మ బంధమ్ములోనున్న చెమ్మలెల్ల
 కమ్మనౌ మాతృ భాషలో కలిసినమ్మ
 బొడ్డుకోయుట యెరుగవే బద్ధకపుడు
 అచ్చటనే పుట్టు పల్కు తానుచ్చరింప

శ్రీ శంకరాచార్య

2. జగతి మూలమ్ము శ్రీ మాతృ శక్తియంద్రు
 అభిల విజ్ఞాన నిర్ణేత వ్యాసుడంద్రు
 మించు కవికోకిలమ్మువాల్మీకియంద్రు
 సర్వపారముల్ శంకరాచార్యుడంద్రు

శ్రీ పువ్వాడ తిక్కన సోమయాజి

జాతికి వెలుగు

3. భాషలందు మిన్న మన మాతృభాష
 నిండుతనమున్న భాష తెలుగుభాష
 నిజము తెలిసి మనలుకుంటే
 జాతికి కరదీపిక మనభాష

శ్రీ పి. శేషకుమారి

4. శ్రీ రఘురామ చారుతులనీదకదామ, శమక్ష్మాది శృం
 గార గుణాభిరామ, త్రిజగన్నుత శౌర్యరమాలలామ, దు
 ర్వార కబంధ రాక్షస విరామ, జగజ్జన కల్పషార్వవో
 త్తారకరామ భద్రగిరి దాశరథి కరుణాపయోనిధి
 భక్తరామదాసు

రామయజ్ఞఫలం

1. దశకంఠ వాంఛల దర్పదశేంద్రియ
 జంకల గంతుల లంక కొంప
 కుంభకర్ణములున్న కుదురునే శ్రుతిగతి
 గీతారసాల సుగ్రీవమైన
 మారజిత్ సౌమిత్ర మహిమంబు మరచిన
 ఇంద్రజిత్తులకైన నిద్రవచ్చు
 దశరథజీవికి ధర్మమార్గంబున
 దశదిశల వెనుకదారి తెలియు
 పుణ్యభాగ్యచరిత భూజాత మెల్లెడ
 మారుతగుణ మెరిగి మనలుచుండి
 హృదయరామ యజ్ఞ హవిసులవ్రేలిన
 శాంత భరతఖండ శక్తి తెలియు.

2. వేదసారముపిండి విభిశిల్పి మోహన
 దివ్యరూపుగ తీర్చి దిద్దెనెవని?
 సంయమీంద్రు, లుహృది సదనంబు గావించి
 అనిశంబు నిల్పెదరవనినెవని?
 ఆర్తిజనావకు లాకలన్నమనుచు
 నాల్కబీనతపల్కు నామమెవని?
 రాజ్యపాలన ప్రజారంజన మనుచును
 తరతరాలయుగాలు తలతురెవని
 అతని జన్మ భూమివివాదమయ్యె నొర !
 రామరాజ్య మున్నత్తుల రాజ్యమయ్యె!
 పరమత సహనమందింతపాడి లేదు
 కర్మసాక్షికి వేవేల కన్నులేల?

శ్రీ కూచిభొట్ల శ్రీరామచంద్రమూర్తి

శ్రీ హనుమత్ విజయోత్సవ ప్రాముఖ్యత

రచన : వై. ఆర్. ఆర్. విజయలక్ష్మి కుమారి,

"సుందరే సుందరో రామ, సుందరే సుందరీకథా
సుందరే సుందరీ సీతా, సుందరే సుందరం వనమ్
సుందరే సుందరం కావ్యం, సుందరే సుందరః కపి :
సుందరే సుందరం మంత్రం, సుందరే కిం న సుందర : "

అని కవులు 'సుందర కాండ' ప్రాముఖ్యతను గూర్చి పరి పరి విధాలస్తుతించారు. 'సుందరకాండ' కు ఉన్న మరొక వ్యవహార నామం శ్రీ హనుమత్ విజయమ్, ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్ 9 వ తేదీన హనుమత్ విజయోత్సవం జరుపబడుతోంది. వాల్మీకి మహర్షి రచించిన సుందరకాండ లో ఎన్నో సుందరమైన విషయాలు ఉన్నాయి. శ్రీ రాముడు సుందరుడు. రామకథ సుందరం, సీతా దేవి సుందరి. అశోక వనం సుందర మైనది. శ్రీ మద్రామాయణ కావ్యం సుందరమైనది. 'సుందరకాండ' కు నాయకుడైన శ్రీ హనుమంతుడు సుందరమైన వానరుడు. సుందరకాండలో ప్రతిసర్గయందు బీజాక్షరాలు, గాయత్రీ మంత్రము నిక్షిప్తం చేయబడినాయి. అందువల్ల 'సుందరకాండ' పారాయణానికి మించిన మంత్రము లేదు.

చైత్ర మాస పౌర్ణమీ తిథినాడు 'సుందరకాండ' పారాయణమును ప్రారంభించి, శ్రీ మత్ హనుమద్భక్తులు, మండలంపాటు హనుమత్ విజయోత్సవ వేడుకలను ప్రారంభిస్తారు. క్రమం తప్పక నిబబబబబబ్బానియమాలతో 'సుందరకాండ' పారాయణ చేసిన వారికి అన్ని విధాలైన శుభాలు కలుగుతాయి. ఈ విషయం అగస్త్య సంహిత, బ్రహ్మాండ పురాణంలో విశదంగా తెలియ జేయబడింది.

"సర్వమంగళం నృణాం దారిద్ర్య భయనాశనం

సౌందర్య కాండం మఖిలం కృత్వా పారాయణం సకృత్ "

అని ముప్పై ఐదు శ్లోకాలలో సుందరకాండ పాబబబాయణ ఫల నిరూపణ చేయబడింది. ఆ పురాణంలోనే ఉమాసంహితలో

"త్రు త్వేమం సుందరకాండం పురా వాల్మీకి నా కృతం

యత్ర ప్రవృత్తి స్సీతాయా రామస్యచ నివేదనమ్. "

అని పది శ్లోకాలలో సుందరకాండ పారాయణ ఫలాన్ని గూర్చి తెలియ జేయబడింది.

'సుందరకాండ' పారాయణ చేయు సమయంలో సీతా రాములకు 'హనుమత్ విజయగాధను విన్నించాలి. అప్పుడు హనుమంతుని అనుగ్రహంతో పాటు సీతా రాముల అనుగ్రహాన్ని కూడా పొందుతారు.

దేవాలయాల్లో, గృహాల్లో, ఆరామాల్లో ఎచ్చటనైనా 'సుందరకాండ' పారాయణం చేయవచ్చు. బ్రహ్మేణుల చేత 'సుందరకాండ' ను పఠింప చేసి, శ్రవణం చేసినను ఫలం లభిస్తుంది. చైత్రపౌర్ణమి నాడు ప్రారంభించి హనుమజ్జయంతి నాటికి ముగిస్తే మండలం పూర్తవుతుంది. పారాయణం పూర్తి వన తర్వాత అన్నదానాన్ని విధిగా చేయాలి.

"తతో రావణ సీతాయా స్సీతాయా శ్శత్రు దర్శనః :

ఇతిశ్లోకం సమాకర్ణ్య కార్యసిద్ధిం లభేన్నరః "

అనే శ్లోకాన్ని విన్నంత మాత్రంతోనే కార్య సిద్ధి కలుగుతుంది, మరి మొత్తం 'సుందరకాండ' వృత్తాంతాన్ని వింటే ఎంత ఫలితం లభిస్తుందో కదా! సుందరకాండ ప్రథమ సర్గ హనుమద్విజయానికి మొదటి మెట్టు. సీతా సందర్శనమనే పదిహాసవ సర్గను వింటే అన్ని దుఃఖాలు తొలగి పోతాయి. త్రిజటా స్వప్న వృత్తాంతము ఉన్న సర్గను వింటే దుస్వప్నాలు రావు. శ్రీ రామ ముద్రి కాసర్గను వింటే రాజ్యభోగం లభిస్తుంది. నలభై ఎనిమిదవ సర్గను వింటే హనుమంతుని వలె సకలబంధాలనుంచీ విముక్తులౌతారు. సుందరకాండనుభక్తి శ్రద్ధలతో పూర్తిగా చదివిన వారు, విన్నవారు కార్యసిద్ధిని పొందిన హనుమంతుని వలె అన్ని సంకల్పాల్లోను, కార్యాల్లోను విజయం సాధిస్తారు. అందుకే హనుమత్ విజయోత్సవ వేడుకలు సర్వత్తా ఘనంగా జరుపుకోవాలి.

“ ఆధ్యాత్మిక జ్యోతి ఆదిశంకరాచార్య ”

“ వేదవిద్యలో బ్రహ్మతో సమానం, వేదాంగమైన ఉపనిషత్తులలో గార్ఘ్యనితో సమానం. వేదాంత వివేచనలో బృహస్పతే, వేదకర్త వ్యాఖ్యానికి జైమిని మహర్షే, వేదతత్వమూలానికి వ్యాసమునితో సమానం. మూర్తీభవించిన నూతన వ్యాసుడే శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు ” అని శంకర విజయంలో శ్రీ మాధవ విద్యారణ్యస్వామి అంటారు. 8 సంవత్సరాల వయస్సులోనే కపిలుని సాఖ్యం, పతంజలి యోగ శాస్త్రం జాపాసన పట్టిన జ్ఞానమూర్తి. భట్టపాదుల “ వార్తికం ”ను అర్థం చేసుకొని, అద్వైత సుఖాన్ని పొందాడు. వేద సారాన్ని ఒక చేత్తో పట్టుకొని, జ్ఞానముద్రను రెండో చేత్తో ధరించి, ఎదుటివారు చేసే, వాదనలోని సామితికం లనే ముండ్రును రెండు చేతులతో తీసివేసినట్లున్నాడట బాల శంకరుడు. చంద్రుడు, శంకరుడు అమృతాన్ని యిస్తారట. చంద్రుడు కాంతిరూపంలో, శంకరుడు వేదాంత భావనారూపంగా, చంద్రుడు నక్షత్ర కాంతిని హరిస్తాడట. కాని, శంకర ముఖ చంద్రుడు సజ్జనులకు తేజస్సును అనుగ్రహిస్తాడట. శంకరాచార్యులు ఫాలభాగం పై ధరించే విభూతి గంగా, యమునా, సరస్వతుల త్రివేణీ సంగమం. అవి 3 వేదాల శిరస్సులనే ఉపనిషత్తుల వ్యాఖ్యలనే 3 కర్తలట.

భవబాధ అనుభవిస్తున్న జనాలకు ఆత్మవిద్య ఉపదేశించటానికి, సాక్షాత్తు మేధా దక్షిణామూర్తియే, మౌనాన్ని వదిలి శంకరునిగా అవతరించారట. మనల్ని తరింపజేశారట. అపరశంకరావతారమే ఈ శంకరులు. ఆ పరమేశ్వరుడు దక్షయజ్ఞభగ్నం చేస్తే, ఈ భగవత్పాదులు వైదిక మార్గంలో యజ్ఞాలు చేశాడు. శ్రీ శంకరులనే హిమవత్పర్వతం నుండి బయల్దేరిన ‘వాక్కు అనే గంగా ప్రవాహం ’ దుష్టవాదాలనుపహరించి, వైదిక పంటను పండించింది. భగవత్పాదుల వాక్ పరిమళాన్ని పచ్చకర్పూరం అప్పుగా, కస్తూరి పరిమాణంగా, కుంకుమ పువ్వు కొనుక్కుంటే, చందనం ఏకంగా దొంగిలించిందని విద్యారణ్యులు చమత్కరిస్తారు.

అద్వైత మతస్థాపనలో శంకరులు విజ్ఞాన మార్గాన్ని అవలంబించారు. ఈ నాటి సమాజానికి బుద్ధుని కారుణ్యం, శంకరుల మేధస్సు అవసరం అంటారు స్వామి వివేకానంద. అప్పుడే భౌతికవాదానికీ, ఆస్తికత్వానికీ వైరం వుండదు. క్షుద్రారాధకులకు అద్వైతంగా చూపింది. అందుకే అద్వైత దైవం ‘సమస్వరూపుడు’ అయినాడు. సర్వం ఆయనలోనివే. సర్వాన్ని ఆయనలో చూడటమే అద్వైతం. అతి ప్రాథమిక దశనుండి, అతి పరిపక్వ స్థితికి చెందిన మతవిశ్వాసాలను అన్వయించే సమిష్టి స్వరూపం. ప్రతి స్థలం బ్రహ్మ నిలయమే. నరునిలో బ్రహ్మాన్ని చూడలేకపోతే, అగ్నిలో, మేఘంలో ఎలా కన్పిస్తారు?

శ్రీ శంకరుడు ఒక విజ్ఞాన సర్వస్వం. ఆయన పలికిన ప్రతి పలుకులో, శ్లోకంలో, స్తవంలో స్తోత్రాలలో భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యాలు సమ్మిళితమైవున్నాయి. అందినచోట నుండి అందనంత దూరం తీసుకొని పోగలిగిన సామర్థ్యం ఆయనది. సంస్కృత వాఙ్మయాలకు గొప్ప ప్రచార సాధకుడు. ప్రస్థాన త్రయానికి భాష్యం వ్రాసి సామాన్యుల దగ్గరకు వాటికి స్థానం కల్పించాడు. జీవన్ముక్తి సాధించటానికి ఆయన స్తోత్రాలు, భాష్యాలు అద్భుత సాధనాలు. వ్యాసుడు శ్రీ విష్ణువు అవతారం అయినట్లే శ్రీ శంకరులు సాక్షాత్తు పరమేశ్వరవతారమే.

In Sankara we see tremendous intellectual power throwing the scorching light of reason upon every thing” “ ప్రతి విషయంపైన తేజోవంతమైన తర్కాన్ని ప్రసరింపజేసే అద్భుత మేధాశక్తి ఆయనలోవుంది ” అంటారు వివేకానంద.

‘ గౌతమ ’

హితవాక్యమన్నించాలి "శ్రీకృష్ణ"

ఒక చెరువులో రెండు పెద్ద, చిన్న చేపలుండేవి. వాటి మధ్య మంచిస్నేహం. హాయిగా నీళ్లలో యిడుతూ ఆనందం అనుభవించేవి. ఓ రోజు చేపలు పట్టేవాడు గాలానికి ఎరవేసి, చేపలు పట్టటానికి కాచుక్కాచున్నాడు. ఎరగావున్న వానపామునుచూసి చిన్న చేప వుబలాటపడింది. వెళ్ళి తింటానంది. అది మన్ను పట్టుకోవటానికి పన్నిన ఎర. దాని దగ్గరకు వేళ్ళ పట్టుబడిపోతాం. వెళ్ళవద్ద నిహితోపదేశం చేసింది పెద్ద చేపతనకున్న అనుభవం అంతావుపయోగించి. చాపల్యంతో వున్న చిన్న చేప దాని మాటవినలేదు. వెంటనే వానపాముని మింగేసింది. ఇంకేముంది! జాలరివాడు గబుక్కున గాలాన్ని బయటికి తీసి చిన్న చేపను బుట్టలో వేసుకున్నాడు. అప్పుడు తెలిసివచ్చింది చిన్న చేపకు. అయ్యో! స్నేహితుడు చెప్పిన మంచి మాట వినకుండా, ఆశపడి గాలానికి చిక్కి ప్రాణం పోగొట్టాకుంటాన్నాను అని బాధపడింది. అంతా అయిపోయింది. చేసేదేలేదు. బాలలో! దీనివల్ల మనకేం తేలుస్తోంది? పెద్దలు అనుభవంతో చెప్పిన మాటనువినాలి.

హాస్యభారతి

- 1) "మీరు మా పార్టీకి ఓటువేస్తే 12 ఏళ్లుకు వచ్చే పుష్కరాన్ని ప్రతి ఏటా తెప్పిస్తా" అని ఓ రాజకీయ నాయకుడు ప్రగల్భంగా హామియిచ్చాట్ట.
- 2) ఇంకో ఆయన మహాముదురు. ఓటర్లను ఓట్లు అడుగుతూ "ఇప్పటిదాకా 5 ఏళ్ళకోసారి ఎన్నికలు వస్తున్నాయి - మేం అధికారంలోకి వస్తే రెండేళ్ళకోసారి ఎలక్షన్లు తెప్పిస్తా "అన్నాట్ట అయోమయంగా.
- 3) "రావుగారిని గెలిపించండి" అని గోడమీదవ్రాస్తే, అపోజిషన్ వాళ్ళు "డి" మీద పిడకలు కొట్టి మిగిలింది వుంచేశారు.
- 4) ఇవాళంతా "మిని" యుగం. అందుకే అంతా 'మిని' ప్లర్లు కావాలని కోరుకుంటున్నారు.
- 5) "పనికి ఆహారం పథకం కింద గోధుమలు తప్పయివ్వలేం" మంత్రి ఉవాచ. "అయ్యో! తప్పగోధుమలు మాత్రం యివ్వకండి - ఓ చిలిపి చమత్కారం.
- 6) "మనం ముసలివాళ్ళం అయిపోతున్నాం అని ఎప్పుడని పిస్తుంది?" అడిగాడు ఓముసిలాయన 'బర్త్ డే కేక్ ఖర్చుకన్నా, కాండిల్స్ ఖర్చు ఎక్కువైనపుడు" అన్నాడింకోముసలి.
- 7) "నేను తెలివి తక్కువ వాణ్ణి నీకు అనుమానమా? "అన్నాడు మునిమాణిక్యం భార్య కాంతంతో "ఛా! నాకాలనుమానం ఏమిలేదు" రకీమని చెప్పింది కాంతం.
- 8) ఆనంద స్వరూపంనవ్వు. సంతోషం స్వర్ణయేనవ్వు.
- 9) "ఎప్పుడూ డబ్బు డబ్బంటావు? బుద్ధి! జ్ఞానంకావాలి" అన్నాడు భర్త. "అవెప్పుడూ మీదగ్గర లేవుగా - అందుకే డబ్బు అడిగా" - భార్య.
- 10) పనైందాపిన్నిగారూ? లేదమ్మా-ఇంకా ఆయన యింటికి రాలేదు" అంది ఆండాక్కు గడుసుగా.
- 11) సీటు సంతసరుకైనప్పుడు - ఓటుకు భూతు మరుగెందుకు? (కాకోజి)

(శ్రీరమణ)

సేకరణ

'వేదాంతం మోహన మురళీ కృష్ణ'

అగ్ని

భారతీయజీవనంలో అగ్నిదేవత ప్రధాన స్థానం వహిస్తాడు. అగ్ని ఆరాధన మనకు నిత్యకృత్యం. అగ్ని అన్నిటికీ సాక్ష్యం. అగ్ని సాక్షిగా వివాహాలు, స్నేహబంధాలు జరుగుతాయి. వంట, వార్కులకు అగ్ని ముఖ్యం. జరరాగ్ని వేస్తే శరీరంలో కార్యక్రమాలన్నీ జరుగుతాయి. అంతటి శ్రేష్ఠమైన, పవిత్రమైన అగ్ని హోత్రుని గురించి తెలుసుకుందాం. యజ్ఞఫలాన్ని అగ్ని హోత్రుడే అందజేస్తాడు. హవిస్సులను దేవతలకు ఆయనే చేరుస్తాడు.

విశ్వావసువు అనే బ్రాహ్మణుడు కాశీలో శివుని కోసం తపస్సు చేస్తే, మెచ్చి పుత్రుని ప్రసాదిస్తాడు. విశ్వావసు, శుచిష్ఠి దంపతులకు జన్మించిన వాడే వైశ్వానరుడనే అగ్ని. అతనికి 12వ యేట ప్రాణభయం వుందని నారదుడు చెప్పాడు. తల్లి దండ్రులకు దైర్యం చెప్పి కాశీకి చేరి శివునికోసం తపస్సు చేశాడు. ఇంద్రుడు ప్రత్యక్షమై వరం కోరుకోమన్నాడు. తనకు శివుని వరమే కావాలని గట్టిగా చెప్పాడు. కోపం వచ్చి ఇంద్రుడు వజ్రాయుధాన్ని ప్రయోగించాడు. మూర్ఛపోయాడు. శివుడు ప్రత్యక్షమై, దీర్ఘాయుషును, అగ్నిలోకానికి అధిపత్యాన్ని అనుగ్రహించాడు. ఆగ్నేయధిశకు అధిపతి అయ్యాడు. అష్టవసువులో అగ్ని ఒకడు. ఈయన వాహనం మేషం భార్య స్వాహాదేవి. ఆమె ఆయన ఎడంవైపు నుంచి ఉద్భవించింది.

“దేవతలకు, దానవులకు” జరిగిన యుద్ధంలో దేవతలు గెలిచి గర్వంతో వున్నారు. వారికి పరబ్రహ్మం ప్రత్యక్షమైనాడు. కాని వాళ్ళకు ఆయనవరో తెలియదు. అగ్నిని పంపి తెలుసుకొని రమ్మన్నారు. అగ్ని అక్కడకు చేరాడు “ఎవరు నువ్వు ?” అని ప్రశ్నిస్తే, తాను అగ్నినని, అనిదీని దహించే శక్తి వుందని చెప్పాడు. ఒక గడ్డిపరను చూపి కాల్రమన్నాడు. కాల్రలేక పోయాడు అగ్ని. ఏ దేవతలూ పరబ్రహ్మం దగ్గరకు వెళ్ళలేకపోయారు. అగ్నికి మాత్రమే సాధ్యమైనది. అందుకుని అగ్ని దేవతలలో శ్రేష్ఠుడైనాడు.

బ్రహ్మకు ఒకసారి రేతస్కలనం జరిగితే, వస్త్రంలో కప్పివేశాడు. అది ప్రజ్వలాగ్నిగా మారి, లోకాన్ని భయపెట్టింది. శ్రీ కృష్ణుడు తన నిశ్వాసవాయువును వదిలాడు. దానిలోని నీటితుంపరులు ప్రపంచమంతా వ్యాపించి జ్వాలను ఆర్పివేసింది. అప్పటినుంచి అగ్నిపై నీరుపోస్తే ఆరిపోవటం ప్రారంభమైంది.

ఋగ్వేదం ప్రథమ మండలంలో మొదటిదే అగ్ని సూక్తం. విశ్వామిత్ర మహర్షి ‘మధుచ్ఛందుడు’ ద్రష్ట ‘అగ్నిమీశే పురోహితం’. యజ్ఞస్వదేవమృత్విజం - హోతారం రత్నధాతమం ‘అని అగ్నిని ప్రార్థించాలి. అగ్ని అన్ని దేవతల రూపాన్ని పొందుతాడు. కవిగా, యజ్ఞ రూపుడుగా, సత్యరూపునిగా ఉన్నాడు. మన శరీరానిచ్చి దానికి క్షేమం కల్గిస్తున్నాడు. “సనః పితేవ సునవేగ్నే - సుపాయనోభవ - సచస్వానః స్వస్తయే” అంటుంది సూక్తం. తండ్రి లాగా ఆదరిస్తాడని మన అభ్యుదయానికి ప్రసన్నమవాలని కోర్కె. అగ్నికి వీతి హోత్ర పావక, కృష్ణ వర్మ, కృశాను, లోహితాశ్వ హుతభుక్, చిత్రభాను, సప్తార్చి, విభావసు, శుచి, హవ్య హవనుడు, రోహితస్య వాయు సఖి, అన్న పేర్లు ఉన్నాయి. కాళీ, కరాళీ, మనోజవా, సులోహితా, సుద్రూమవర్ణా స్ఫులింగిని, విశ్వవాసా అనేవి అగ్నికి ఉన్న 7 జ్వాలలు.

హితవాక్యంమన్నించాలి “శ్రీకృష్ణ”

ఒక చెరువులో రెండు పెద్ద, చిన్న చేపలుండేవి. వాటి మధ్య మంచిస్నేహం. హాయిగా నీళ్లలో యిడుతూ ఆనందం అనుభవించేవి. ఓ రోజు చేపలు పట్టేవాడు గాలానికి ఎరవేసి, చేపలు పట్టటానికి కాచుక్కాచున్నాడు. ఎరగావున్న వానపామునుచూసి చిన్న చేప వుబలాటపడింది. వెళ్ళి తింటానంది. అది మన్ను పట్టుకోవటానికి పన్నిన ఎర. దాని దగ్గరకు వేళ్లే పట్టుబడిపోతాం. వెళ్లవద్ద నిహితోపదేశం చేసింది పెద్ద చేపతనకున్న అనుభవం అంతావుపయోగించి. చాపల్యంతో వున్న చిన్న చేప దాని మాటవివలేదు. వెంటనే వానపాముని మింగేసింది. ఇంకేముంది! జాలరివాడు గబుక్కున గాలాన్ని బయటికి తీసి చిన్న చేపను బుట్టలో వేసుకున్నాడు. అప్పుడు తెలిసి వచ్చింది చిన్న చేపకు. అయ్యో! స్నేహితుడు చెప్పిన మంచి మాట వినకుండా, ఆశపడి గాలానికి చిక్కి ప్రాణం పోగొట్టాకుంటాన్నాను అని బాధపడింది. అంతా అయిపోయింది. చేసేదేలేదు. బాలలో! దీనివల్ల మనకేం తేలుస్తోంది? పెద్దలు అనుభవంతో చెప్పిన మాటనువివాలి.

హాస్యభారతి

- 1) “మీరు మా పార్టీకి ఓటువేస్తే 12 ఏళ్లుకు వచ్చే పుష్కరాన్ని ప్రతి ఏటా తెప్పిస్తా” అని ఓ రాజకీయ నాయకుడు ప్రగల్భంగా హామియిచ్చాట్ట.
- 2) ఇంకో ఆయన మహాముదురు. ఓటర్లను ఓట్లు అడుగుతూ “ఇప్పటిదాకా 5 ఏళ్ళకోసారి ఎన్నికలు వస్తున్నాయి - మేం అధికారంలోకి వస్తే రెండేళ్ళకోసారి ఎలక్షన్లు తెప్పిస్తా “అన్నట్ట అయోమయంగా.
- 3) “రావుగారిని గెలిపించండి” అని గోడమీదవ్రాస్తే, అపోజిషన్ వాళ్ళు “డి” మీద పిడకలు కొట్టి మిగిలింది వుంచేశారు.
- 4) ఇవాళంతా “మినీ” యుగం. అందుకే అంతా ‘మినీ’ ప్లర్లు కావాలని కోరుకుంటున్నారు.
- 5) “పనికి ఆహారం పథకం కింద గోధుమలు తప్పయివ్వలేం” మంత్రి ఉవాచ. “అయ్యో! తప్పగోధుమలు మాత్రం యివ్వకండి - ఓ చిలిపి చమత్కారం.
- 6) “మనం ముసలివాళ్ళం అయిపోతున్నాం అని ఎప్పుడని పెస్తుంది?” అడిగాడు ఓముసిలాయన ‘బర్త్ డే కేక్ ఖర్చుకన్నా కాండిల్స్ ఖర్చు ఎక్కువైనపుడు” అన్నాడింకోముసలి.
- 7) “నేను తెలివి తక్కువ వాణ్ణి నీకు అనుమానమా? “అన్నాడు మునిమాణిక్యం భార్య కాంతంతో “ఛా! నాకాలనుమానం ఏమిలేదు” తక్కిమని చెప్పింది కాంతం.
- 8) ఆనంద స్వరూపంనవ్వు. సంతోషం స్పర్శయేనవ్వు.
- 9) “ఎప్పుడూ డబ్బు డబ్బంటావు? బుద్ధి! జ్ఞానంకావాలి” అన్నాడు భర్త. “అవెప్పుడూ మీదగ్గర లేవుగా - అందుకే డబ్బు అడిగా” - భార్య.
- 10) పనైందాపిన్నిగారూ? లేదమ్మా-ఇంకా ఆయన యింటికి రాలేదు” అంది ఆండాళ్ళు గడుసుగా.
- 11) నీటు సంతసరుకైనప్పుడు - ఓటుకు భూతు మరుగెందుకు? (కాళోజి)

(శ్రీరమణ)

సీకరణ

‘వేదాంతం మోహన మురళీ కృష్ణ’

సందేహం - నివృత్తి

1. పంచభూతాలు శరీరంలో ఎక్కడుంటాయి ? “అయాస్య”
శరీరమే భూమి. రక్తమే నీరు. జఠరాగ్నికి కారణమైన నాలుక అగ్నిహోత్రం ఉచ్చాస నిచ్చాసాలు గాలి. శరీరం లోపలి ఖాళీస్థలమే ఆకాశం. ఇలా పంచభూతాలు మనలోనే ఉన్నాయి.
2. ఉపప్రాణాలంటే ఏమిటి?
1) నాగము (2) కూర్మము (3) కృకరము (4) దేవదత్తము (5) ధనుంజయము ఈ ఐదింటిని ఉపప్రాణ పంచకం అంటారు. నాగం వాక్కులో నిలిచి మాట్లాడిస్తుంది. కూర్మం నోరు కన్నులు మూయడానికి, తెరవడానికి సహాయం చేస్తుంది. కృకరం- తుమ్ములు రావడానికి, దేవదత్తం ఆవలింతలు రావడానికి తోడ్పడతాయి. ధనుంజయం - చనిపోయిన తర్వాత కూడ కొంతకాలం ఉంటుంది. ఈవిధంగా ఉప ప్రాణ పంచకాలు శరీర ధర్మాలు నిర్వహిస్తాయి.
3. మూఢుడెవరు ? మూర్ఖుడెవరు ?
ఏమీ తెలియనివాడు మూఢుడు. అన్నీ తెలిసికూడా సరైన నిర్ణయం చేయనివాడు మూర్ఖుడు. దుర్యోధనుడు, రావణాసురుడు మూర్ఖులుగా ప్రసిద్ధిచెందారు. గోరహణంనాడు అర్జునుడు, దుర్యోధనుణ్ణి ససైన్యంగా జయించాడు. అయినా బుద్ధిరాలేదు. కురుక్షేత్రయుద్ధానికి కారకుడైనాడు. అలాగే హనుమంతుడు లంకకు వెళ్ళి, రాక్షసులను చంపి, లంకను కాల్చి, రావణుడికి బుద్ధిచెప్పినా, యుద్ధం చేసి రావణుడు సర్వరాక్షస సంహారానికి కారణమైనాడు. అందుకే రావణ, దుర్యోధనులు మూర్ఖులుగా ముద్రవేయించుకున్నారు.
4. సాత్త్విక, రాజస, తామసులు ఏమి అవుతారు?
సత్త్వగుణం పెరిగితే మరణించినవాడు పుణ్యలోకాలకు చేర్తాడు. తత్త్వం తెలిసిన వారింట్లో జన్మించి జ్ఞానాన్ని పొందువాడు. ఊర్ధ్వలోకాలకు చేరి, మోక్షం పొందువాడు.
రజోగుణం పెరిగితే చనిపోయిన తర్వాత నుఖం పొందలేడు. ఎప్పడూ కష్టపడి పని చేసే వారింట్లో పుడ్తాడు. ఈలోకంలోనే పుట్టి కర్మలు చేస్తూంటాడు.
తమోగుణం పెరిగితే, దేహంవదిలిన తర్వాత, పశుపక్ష్యాదులలో జన్మిస్తాడు. ఏపురుషార్థమూవుండదు. నరకలోకమే నిత్యనివాసస్థానం.
విభీషణుడు సాత్త్వికుడు. రావణుడు రాజసుడు. కుంభకర్ణుడు తామసుడు.

దేశమేదేవాలయం

“ దేశంబే శుభదేవళంబది జనుల్దేవుళ్ళు నద్దానికిన్
ఆశాదోషములేని మంత్రి వరులే నందుండు పూజార్లు యే
దోషంబున్ మది నంటరాని గుడిలో కూర్చుండి యర్చించినన్
ఆశింపన్ బనిలేక ముందుకతడే ఆరాధ్యుడౌ వేదికన్”.

“మహాశివ భట్టు కనకరాజకవి”

సంగీత ప్రాశస్త్యము

కె. విజయలక్ష్మమ్మ

భారతదేశము సంగీతమునకు పుట్టినిల్లు. విజ్ఞానమంతయు రెండు విధములుగా విభజించవచ్చును. 1. కళలు
2. శాస్త్రములు. కళలు 64 విధములుగా విభజించవచ్చును. శిశుర్వేత్తి, పశుర్వేత్తి, వేత్తిరసంగానం, ఘణి: సంగీతము
శిశువులను, పశువులనే గాక పండితపామరులకు ఎంతటి నాగరికులైన అర్థమయ్యే రీతులలో సంగీతము ఉండును.
లలిత కళలు అనగా సంగీతము, కవిత్వము చిత్రలేఖనము, శిల్పము ముఖ్యమైనవి. వీటిలో సంగీతము ప్రథమ
స్థానము పొందినది. సంగీతమునకు మత, భాష, దేశం, జాతి అనే భేదము లేదు. సంగీతము వినుట వలన అభ్యసించడం
వలన కనీసం విని ఆనందించడం వలన ఆలోచన సంస్కారము పెరుగుదనుటలో సందేహము లేదు. సంగీతము
శాంతిరములయందు గౌరవింపబడును. సితార విద్వాంసులైన పండిట్ రవిశంకర్ సంగీతాన్ని పాశ్చాత్యులు విని
మక్కిలి ఆనందించుచున్నారు.

కీ || శే || ఖాన్ సాహెబ్ బడే గులామ్ అనే వ్యక్తి పాకిస్తాన్ కు చెందినప్పటికి ఆయన భారత సంగీతమునకు
జోహరులర్పించిరి.

దక్షిణ భారతదేశంలో త్యాగరాజు, శ్యామశాస్త్రి, ముత్తుస్వామి దీక్షితులు, తాన్సేన్ మొదలగు తన గాయకులు
మ గానంతో వర్షము కురింపించినారని, రుగ్మతలను పోగొట్టినారని తెలియుచున్నది.

భారతదేశంలో సంగీతము మోక్షమునకు మార్గముగానున్నది. ఉత్తర భారతదేశమున తులసీదాసు,
హమ్దాసు, తుకారామ్, కబీర్ దాసు, మొదలగు వారు సంగీతముచే మోక్షము పొందినారు.

వాల్మీకి రామాయణంలో సీతాపహరణ ఘట్టం రావణుడు మారీచుణ్ణి ప్రేరేపించటంతో ప్రారంభమవుతుంది. అప్పటికీ శూర్పణఖ సీతా సౌందర్యాన్ని వర్ణించి రావణుణ్ణి మోహపరచుణ్ణి చేసి, సీతాపహరణానికి నాంది పలికింది. ఇంక తనకు సరైన సహాయం చేసే వారెవరని అని ఆలోచిస్తుంటే దశకంరుడికి మరీచుడు గుర్తుకొచ్చాడు. ఆ ఘమేఘాల మీద పరుగెత్తే రథం ఎక్కి మారీచాశ్రమం చేరాడు. అక్కడి ప్రకృతి మరీచుని మనస్సంత నిర్మలంగా వుంది. వల్కలాలు, కృష్ణాజనం, జటలు ధరించి, నియమాలతో, మితాహారంతో ధాన్యమగుడ్డైన మారీచుణ్ణి చూశాడు. రాజుకు తగిన సత్కారాలు చేశాడు. ఒంటరిగా రావటానికి కారణమేమిటో చెప్పమన్నాడు. శూర్పణఖ సీతాసౌందర్యాన్ని అన్నకు వర్ణించి చెప్పటానికి ముందే ఒకసారి రావణుడు మారీచుని చేరి సహాయం కోరాడు. ఐతే తాటకీసుతుడు యేమాత్రము చలించలేదు. సాయం చేస్తానని మాట యివ్వలేదు. అలాంటప్పుడు యిప్పుడు మళ్ళీ ఎందుకు వచ్చాడా అని సందేహం. రావణుడు సామాన్యుడు కాదు. వేదం చదివిన విద్వాంసుడు. శాస్త్రాధ్యయనంలో వరిప్పుడు. మరి ఎందుకీ ఒంటరితనం? రావణుడి పొరుషం యిప్పటిదాకా శ్రీరాముణ్ణి యేమి చేయలేకపోయింది. శౌర్యం ఫలించని చోట చౌర్యం పని చేస్తుందని భావించి వచ్చిన మాయగాడు.

ఇంతకీ రావణాసురుడు చేయతలబెట్టిన కార్యం లంకలో వారికెవరికైనా తెలుసా? ఎవరికీ చెప్పకుండా వచ్చాడని “యానశాలాం తతోగత్వా ప్రచ్ఛన్నోరాక్షసాభిషః” అని మహర్షి చెప్పారు. ప్రచ్ఛన్న శబ్దంతో అతని రాక రహస్యంగా జరిగిందని తెలుస్తోంది. అయితే అతని రథాలకు పూన్లినవి అశ్వాలు కావు - గాడిదలు. అవి రాజులకు అర్హమే రాక్షసులకు ఖరవాహనం యిష్టం. మర్యాదలు చేసిన తర్వాత అంతా కుశలమా? అని అడిగాడు. ఊరకరారు మహాత్ములు కదా! ఏదో కొంప మునిగితేనే వచ్చివుంటాడని పూహించాడు. దుష్టులు తాము మునగటమేకాదు, తమకు సాయం చేసిన వారిని ముంచటంలోకరితి. లేక కొంపముంచటానికి వచ్చాడా అని అనుమానం. సరే తన మనసులో యేముందో తెలియజేయటానికి ఉపక్రమించాడు. రావణాసురుడు. మాట ప్రయోగించటంలో నేర్పరి. పరంగీత జ్ఞాని, కార్యసాధకుడు, మొండివాడు కదా రావణాసురుడు. జాగ్రత్తగా వినమని ముందే హెచ్చరించినట్లుగా చెప్పి ప్రారంభించాడు. “నేను చాలా ఆర్తుడిగావున్నాను. నువ్వే నన్ను రక్షించాలి. ఖరుడు మొదలైన 14 వేల రాక్షసులు నా ఆజ్ఞపై శ్రీరామునిపై దండకారణ్యంలో యుద్ధానికి వెళ్లారు. ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడకుండా వారందరినీ సంహరించాడా నరుడు అతనిది దుష్టబుద్ధి. చాలా కలిసాత్తుడు. విషయలోలుడు. లుబ్ధుడు. ప్రాణిహింస అంటే మహా యిష్టం. తండ్రి రాజ్యం నుండి బహిష్కరిస్తే అడవుల పాలయ్యాడు. శతృత్వం లేకపోయినా కవ్వించి యుద్ధానికి వస్తాడు. ధర్మం అంటే అతనికి లెక్కలేదు. నా సోదరి ముక్కు చెవులు కోసి బాధించాడు. కనుక నేను ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలి. అందమైన అతని భార్యను జన స్థానం నుంచి ఎత్తుకు రావాలనుకొంటున్నాను. దానికి నీ సహాయం కావాలి. నా తమ్ముళ్ళ సహాయం ఎట్లాగో నాకు లభిస్తుంది. నువ్వు కలిస్తే ఎదురుండదు. నీ సమర్థత, పొరుషం, బలం, ధైర్యం నాకు తెలుసు. నీకు అన్ని ఉపాయాలు తెలుసు. మాయాజాలం అంచుచూశావు. అని పొగడ్తల పూలదండవేశాడు. మెహర్బానీ చేశాడు. ఒరకంగా ములగ చెట్టు ఎక్కించాడు. అయితే మారీచుడు ఏంచేయాలి? ఎలా సాయం చేయాలో కూడా ముందే ఆలోచించుకొని పథకం రూపొందించుకునే వచ్చాడు రావణుడు. ఆ విషయాన్ని సవివరంగా తెలుపుతున్నాడు. బంగారు జింకగా మారి రామాశ్రమం ముందు సీతకు కనిపించేట్లు సంచరించాలి. దానిపై మోహించిన సీత ఆ జింకను పట్టి తెమ్మని రాముణ్ణి వేధిస్తుంది. అన్నదమ్ములిద్దరూ దానికోసం వెళ్తారు. ఒంటరిగా వున్న సీతను చంద్రప్రభను రాహువు గ్రహించినట్లు తాను గ్రహిస్తాడు. విరహంతో రాముడు కృంగి కృశిస్తాడు. అప్పుడు ఒక వేళ యుద్ధం వచ్చినా, బలహీనుడైన రాముణ్ణి ఓడించటం తనకు చాలా తేలికవుతుందని నమ్మకంగా ప్లానంతా వివరించాడు. అయితే మారీచుని నుంచి వెంటనే అంగీకారం లభించలేదు. పైగా, వాడి నోరెండిపోయింది, వణికాడు. పెదవులు నాక్కున్నాడు. చివరికి వాడిముఖంలో నెత్తురుచుక్క కూడా లేని శవంగా కన్పించాడట. ఇదే రావణుడి పన్నాగ ఫలితం.

ఈ సన్నివేశంలో రావణాసురుని తొందరపాటు బాగా కన్పిస్తోంది. వాడికి వేచి వుండే ఓపిక నశించింది. శాపవిముక్తి కోసం పరితాపం ఎక్కువైంది. ఎంత త్వరగా జరిగితే, అంత త్వరగా మళ్ళీ వైకుంఠం చేరచ్చు. అదీ వాడి లోపలి ఆలోచన. ఈ విషయాలన్నీ అతడి ప్రతిమాటలోనూ తెలీకుండా తొంగిచూస్తూంటాయి. ప్రతి మాట వాడిలో వాల్మీకి నగ్నగర్భితంగా పలికించాడు.

జీవుని వేదనను చూపించాడు. ప్రతి వాక్యంలోను 'కిం' అన్నది వుంచి శ్లోకాలు రచించాడు మహర్షి. ఎందుకు? అని ప్రశ్న వేస్తూ రావణుని నిష్ఠూరాలు సాగుతాయి. అంటే రావణుడు - రాముడు చేసినట్లు చెప్పినవన్నీ తన విముక్తి కోసమే నన్న అర్థం కన్పించటం విశేషం. ఇదే మహర్షి పద్ధతి. శత్రువులను నాశనం చేయటం క్షత్రియ ధర్మమే. ఇవన్నీ ఖరాదుల ధర్మహాని తలపెట్టారు కనుక వధార్హులే. శత్రువులతో కలిసంగా వుండటం రాజు లక్షణం. ఇవన్నీ రాముడు చేయదగిన కార్యాల్లే. అదే చేశాడని రావణుని అంతర్జాత చెబుతోందన్నమాట. ధార్మికంగా ప్రవర్తించాడని, అహింస పరమధర్మంగా వున్నవాడని రావణుడు మనసులో రాముడికిచ్చిన కితాబు అన్నమాట. ఇంత శత్రుడుద్భేద్యుడైన శ్రీరామునితో తను ఎదుర్కొనటానికి అది అదను కాదు. కనుకనే మాయోపాయం సీతాపహరణం. ప్రకృతి మాత సీత. ఆమె కరుణ పొందాలి. ప్రసన్నురాలవాలి. అప్పుడే తన మనోభీష్టం నెరవేరేది. నిర్లిప్తంగా వుండే పురుషునికి ప్రకృతి ఇచ్చనిచ్చి ప్రేరేపిస్తుంది. అప్పుడే కార్యం సాఫల్యం. ఇంతకీ ఈ రకమైన ప్రేరేపణ రావణునికి ఎవరిచ్చారు? ఇంకెవరు - సనత్కుమారుడు. అందుకే ఆదారిలోనే నడుస్తున్నాడు. తన విముక్తికి, ముక్తికి మార్గం తానే నిర్మించుకుంటున్నాడు. శబ్దప్రయోగంలో వాల్మీకి విశిష్టంగా ప్రవర్తిస్తాడు. "రాహుశ్చంద్ర ప్రభామిద " అన్నాడు రావణుడు. రాహువుచేత చంద్రునికి కలిగేది స్వల్పకాలమే బాధ. గ్రహణం విడిస్తే మళ్ళీ చంద్రప్రభ దేదీప్యమానంగా వుంటుంది. ఇదీ అంతే తాత్కాలికమే అన్న భావాన్ని చాలా చక్కగా వివరించాడు.

"తతః పశ్చాత్సుఖం రామే భార్య హరణ కర్మితే - విస్రబ్ధః ప్రహరిష్యామి కృతార్థో వాం తరాత్మనా " అనిపించాడు. రావణునితో తన అంతరాత్మ కృతార్థమవుతుందట. అంటే రాముని చేతిలో తనచావు, మోక్షప్రాప్తి వున్నాయని రావణుని అంతరంగం. అంత ఆదుర్దాగావుంది వాడి చిత్తవృత్తి. తట్టుకోలేని తపన. మానసిక వేదన - అదే పాలస్త్య హృదయం.

శ్రీ కాటూరి వెంకటేశ్వరరావుగారి వేలేస్తునిదో యిదే బాధ - అదేమిటో చూద్దాం. "నాటికి నీడ తలపున - నాటెను సామికి వికుంఠనగరోదితమా మాటలు, దీర్ఘ విలంబము - పాటించు విభుండు నన్ను వంచించె గదా!" అని హృదయఘోష తెల్పుతాడు సాగరునికి. "వికుంఠనగరోదితం" అన్న మాటలో "జయ, విజయ శాపవృత్తాంతం" అంతా కళ్ళముందు రీలులాగా తిరుగుతుంది. విష్ణువు త్వరగా వచ్చి శాప విమోచనం చేస్తే తాను యిన్ని దుర్మార్గాలు చేయవలసి వచ్చేవికాదట. అందుకే ఆలస్యానికి తట్టుకోలేక తల్లడిల్లుతున్నాడు వైర భక్తుడు. రామ పరాక్రమం విని 'రామద్రోహం' ప్రారంభించానని చెప్పుకున్నాడు లంకేశుడు. తనకంటే రాముడే క్రూరచిత్తుడని వ్యాజనిండ చేస్తాడు - ఆపద్యం చూడండి.

"శివ కోదండము ద్రుంచె, సీతవలియించెన్ రాముడన్న ప్రి, మా
ధవు కార్యంబనుకొంటి, భార్గవ భుజా దర్పావహారం క్రియా
శ్రవణంబున్, సరిదాకగా, దినము వర్షంబైన యుత్కంఠచే
నవివేకమ్మున, గన్నుగానకటు, ద్రోహరంభమున్ జేసితిన్."

మారిచుణ్ణి మహర్షి వాల్మీకి "మారీచస్యమహత్తనః" అని ప్రశంసిస్తాడు. ఎందుకు? అతనికి శ్రీరామ తత్వం సర్వమూ తెలుసు, అనుభవించినవాడు కూడ. అంతే కాదు పాపపరిహారార్థం యిప్పుడు ఇంద్రియాలు జయించే తపస్సు చేస్తున్నాడు. మరి అంత నిర్వ్యాపారంగా వున్న మారీచుడు రావణుని మాటలకు ఎందుకు వివర్ణ పడనుడయాడు? రాక్షస జాతి అంతా రావణుని దుష్ట చేష్టల ద్వారా సర్వ సంహారం అవుతోందనే బాధ, భయం మారీచునికి ఆ క్షణం కల్గింది.

సశేషం

సమర్థ రామదాస్ మహా రామభక్తుడు ఆయన హనుమంతుని అవతారం అని చెబుతారు. ఆయనకు జానెడు తోక కూడా వుండేది. ఆయన దగ్గర శిష్యు కోటి చాలమంది వుండేవారు వాళ్ళలో కళ్యాణ్, జయరామ్ అనేవారు ప్రధాన శిష్యులు వాళ్ళకు సమర్థ గారు ఎప్పుడు సమయే హై బలవాన్ అని అంటూండేవారు. అనగా సమయం విలువైనది అని, కాని వారిద్దరికి ఆ మాట నచ్చేది కాదు. వారికి గురువుగారి మీద అపనమ్మకం ఏర్పడింది. ఆ విషయం గ్రహించిన రామదాసు గారు ఒక రోజు ఆ శిష్యులిద్దరిని పిలిచి మీరు ఈ రోజు ఒక ప్రదేశంలో రామాయణం ప్రవచనం చేయాలి అన్నారు. శిష్యులు అలాగే అన్నారు. అది ఒక మహాబీయలుండే ప్రదేశం. శిష్యులిద్దరూ ప్రవచనం చేస్తున్నారు. ప్రవచనంలో భాగంగా భక్తి మార్గంలో నడిచేవారికి భగవంతుడు తప్పక దర్శనమిస్తాడు అని అన్నారు. అందులో ఒక ముస్లిం దృఢకాయుడు లేచి మీరు నడిచే మార్గంలో నేను నడుస్తాను భగవంతుడిని చూపించు లేదా నీ తల నరుకుతాను అన్నాడు. వీరికి కంగారు వుట్టింది, వెళ్ళి గురువుగారికి చెప్పాడు. ఆయన చేతకాని మాటలెందుకు చెప్పారు దేవుణ్ణి చూపించండి లేదా తల తీయించుకోండి అన్నారు. వీళ్ళకు ప్రాణ భయం పట్టుకుంది. గురువుగారు కాపాడతారు అనుకుంటే గురువుగారు ఇలా అన్నారేమిటి అని భయపడతూన్నారు ఆ రోజంతా భోజనం చేయలేదు. సాయంత్రం గురువుగారు వచ్చారు. ఏరా వెళ్ళదామా అన్నారు, శిష్యులిద్దరికి ఆనందం కల్గింది ముగ్గురు వెళ్ళారు ఎవరు దేవుణ్ణి చూడాలన్నరంట అని అడిగారు రామదాసుగారు నేనే అన్నాడు ఒక ముస్లిం అయితే నాతో పాటు నడుపు అన్నారు గురువుగారు. ఆ ముస్లిం నడుస్తున్నాడు ఆ యువకుడు నడిచి నడిచి ఒక కోట దగ్గరకు వెళ్ళారు. ఆ కోటకు చిన్న కన్నం ఒకటి వుంది గురువుగారు. తన కమండలంలో నీళ్ళు జల్లి శిష్యులిద్దరిని కన్నం కంటే చిన్న మనుషులుగా తయారు చేసారు. వాళ్ళద్దరు ఆ కన్నంలో దూరి లోపలకు వెళ్ళారు అప్పుడు గురువు గారు అయ్యా మీరు కూడా వెళ్ళండి అన్నారు. అప్పుడు యువకుడు నేను ఈ కన్నంలోకి వెళ్ళలేను అన్నారు. అప్పుడు గురువుగారు ఇంత చిన్న కన్నంలోకి వెళ్ళలేవు. కాని దేవుడి దగ్గరకు ఎలా వెళ్ళగలవు అన్నారు. అప్పుడా యువకుడు సమర్థ రామదాసు గారి కాళ్ళపై పడ్డాడు.

సశేషం

గాయత్రి మంత్ర రహస్యం

“నగాయత్ర్యా: పరమంత్రం

నమాతు: పరదైవతం ”

తల్లిని మించిన దైవం లేదు. గాయత్రిని మించిన దైవం లేదు. కావున సంధ్యావందన మోనర్చనివాడు ఎట్టి కర్మకును అనర్హుడు. వాడు చేయు ఇతరోపాసనలేవియు ఫలింపవు. జపమధ్యమందు తుమ్ము, దగ్గు, ఆవులింత, అపానవాయువు మున్నగునవి సంబవించినపుడు ఆచమనం చేసి కుడి చెవి స్పృశించి తిరిగి జపించవలెను.

1.	తత్	:	మోక్షార్థము
2.	స	:	ఉపపాతకనాశనే వినియోగ:
3.	వి	:	మహాపాతకనాశనే వినియోగ:
4.	తు :	:	గ్రహారోగ నివారణే వినియోగ:
5.	వ	:	భూణ హత్యదోష నివారణే వినియోగ:

ఆమె యైదు ముఖములు ముత్రైపు రంగు, పగడపు రంగు, బంగారు రంగు, నీలపు రంగు, తెలుపు (స్పటిక వర్ణము) అనేడి ఆయా తత్వములను సూచించు (సత్వ, రజ, స్తమో, ఆనంద, నిర్గుణముల దెల్పు) రంగులతో నొప్పుచున్నవి.

త్రికాల సంధ్యావందనం

(అందరూ చేయదగిన పద్ధతి)

ద్విదండి వేదాంతం శ్రీ రామాచార్యస్వామి

ముందు యజ్ఞోపవీతం బదులు పల్లని అంగవస్త్రము చివర ముడి వేసి కుడి చేతి క్రిందగా ధరించవలెను.

1. అపవిత్ర : పవిత్రోవా సర్వావస్థాంగతోపివా

యస్మరేత్పుండరీకాక్షం సబాహ్యభ్యంతరశుచి :

2. భూతగ్రహ పిశాచాది విష్ణుకర్తు నివారణం

సకృన్నంత్రం సముచ్చార్య ఆసనంపరికల్పయేత్ ॥

అని కూర్చునే చోట నీళ్ళు చల్లి ఆసనం వేసుకుని సుఖాసనంగా కూర్చుని ద్విరాచమ్య త్రిప్రాణానాయమ్య,

చిన్నపళ్ళెం, ఒక చెంబు, గ్లాసుతో నీళ్ళు ఉద్ధరణ తీసుకోవాలి.

ఆచమన ప్రకారం

ఓం అచ్యుతాయనమః, అనంతాయనమః, గోవిందాయనమః అని మూడుసార్లు నీరు ఉద్ధరణితో పోసుకుని త్రాగవలెను. అచ్యుతా అనంత గోవిందాయనమః అని నమస్కరించవలెను. రెండవసారి కేశవాయనమః, నారాయణాయనమః, మాధవాయనమః : (అని మూడుసార్లు నీరు త్రాగి విష్ణువేదనమః, మధుసూదనాయనమః త్రివిక్రమాయనమః, వామనాయనమః అని ముఖం నాలుగు పక్కలకు కుడి చేతి అరచేతిలో నీరుపోసుకుని బొటన వేలు ముంచి తుడువవలెను).

ప్రాణాయామం

భూమ్యధేరూర్ధ్వ లోకస్య ఉపరిస్థాదివాకరః

దశప్రణవసంయుక్తం త్రిరావృత్యాపునఃపునః

అంగుళ్ళగ్రేర్నాసికాగ్రం సంపీడ్యం పాపనాశనం

ప్రాణాయామమిదం ప్రాక్తం ఋషిభిః పరికల్పితం ॥

అనగా కుడిచేతి బొటనవ్రేలు ఉంగరం వేలు చిటికిన వేలు ఈ మూడు వ్రేళ్ళతో ముక్కు కొనను పట్టుకుని శ్వాస పీల్చి వదులుతూ ఓం అని పదిసార్లు మనసులో చెప్పటే ప్రాణాయామం.

సంకల్పం

శ్రీ మహావిష్ణురాజ్ఞయా (దేశకాలా సంకీర్తన) ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ, శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రీత్యర్థం, ప్రాతసంధ్య లేక మధ్యాహ్న సాయం సంధ్యా ముపాశిషే.

ప్రోక్షణ

సర్వతీర్థ సమద్ర్భాతాపావనాః పాపహారిణః

ఆపశ్యరీర సంశుద్ధిం కుర్వంతుమమసర్వదా ॥

(ప్రాతఃఅపాంప్రాశన)

మన్యు సంభూతపాపేభ్యో మన్యురాత్రి దివాకరః

రక్షతాంమన్యుసంభూత రాత్రి పాపం వ్యవపోహతు ॥

మధ్యాహ్న అపాంప్రాశన

జలంపునాతు జగతీం జగతీయు పునాతుమాం

అభోజ్యోచ్ఛిష్టదుర్వృత్తి దురితం నాశయేత్తమ ॥

సాయం అపాంప్రాశన

కాలవేదిజ్యోతిరూపం కామక్రోధాది పాపహృత్

అహః కాలకృతంపాపం సత్యేజ్యోతిషి హోయసేత్ ॥

సశేషం

పవిత్ర కృష్ణానది తీరాన వుండి రైల్వేజంక్షన్ గా , వ్యాపార వాణిజ్య కేంద్రంగా , విద్యా రంగంలో ప్రముఖ పట్టణంగా విలసిల్లే విజయవాడకు, జిల్లారాజధానిగా, సాంస్కృతిక కేంద్రంగా, బంగాళాఖాతానికి చేరువగా, నేత పరిశ్రమకు ఖ్యాతిచెందినదిగా వున్న మచిలీపట్నానికి, సుమారు మధ్యలో రోడ్డుపై వున్న మేజర్ పంచాయితీ ఉయ్యూరు గ్రామం. ఆరెండు పట్టణాల మధ్యవారధిగా, ఆ వికాసాలకు ఆయువు పట్టుగా వుందీ గ్రామం. సుమారు 50వేల జనాభాలో పారిశ్రామిక కేంద్రంగా, విద్యావికాస నిలయంగా, సాహితీ సంస్కృతులకు ఆలయంగా వైద్యకేంద్రంగా, మండల కేంద్రంగా, శాసన సభానియోజక వర్గంగా, పూజ్యబాపూజీ పాదస్వర్నలో పులకించి రాజకీయ ఆయువు పట్టుగా వెలిగుతున్నది. ఉయ్యూరును పూర్వం “ఉర్వరీ పురి” అని పిలిచేవారు. నూజివీడు రెవిన్యూ డివిజన్ లో ఉయ్యూరువుంది.

పాడి పంటలకు నిలయం

కృష్ణానదిపై ఆనకట్ట కట్టిన తర్వాత ఉయ్యూరు పరిసర గ్రామాలకు కృష్ణ కాలువల ద్వారా ముఖ్యంగా “పుల్లీరు” కాలువ ద్వారా సాగునీరు లభించి అప్పటి దాకా మెట్ట పంటలను మాత్రమే పండించే స్థితి నుంచి మారింది. బంగారు మాగాణి గా మారింది. పంటసిరి హెచ్చి, వ్యవసాయ దారులకు కొంగు బంగారం అయింది. స్వల్పీయ అడుసుమిల్లి గోపాల కృష్ణయ్యగారి చొరవ ముందు చూపులలో ఏర్పడిన k.c.p. పంచదార కర్మాగారం ఆసియాలోనే పెద్దది. చెరుకు పంట విస్తీర్ణం పెరిగి, ప్రముఖ వాణిజ్యపంటగా రైతుల కష్టాలను తీర్చే అపద్బాంధవిగా మారింది. లాభాపేక్ష మాత్రమే కాకుండా రైతులకు మిత్రునిలా ఫాక్టరీ అండదండగా నిలచింది. సబ్సిడీల రూపంలో ఎరువులు క్రిమినంహారకాలు, టైరుబండ్లు, గొట్టపు బావులకు ఫ్లాస్టిక్ ట్యూబులు, మోటార్లు వగైరాలను చెరుకు రైతులకు అందజేసింది. దీన్ని యింకా పకడ్బందీగా నిర్వహించి, అటు ప్రభుత్వానికి, యిటు రైతుకు ‘లైజాన్’ గా వ్యవహరించటానికి షుగర్ కేన్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్ కూడా ఏర్పడింది. ఇన్ని చేసినా సరియైన విత్తనం లభించక పోతే రైతులకు శాపమే. అందుకనే సువిశాలమైన చెరుకు form ను ఏర్పరచి తర్వాత చెరుకు రిసెంచ్ సెంటర్ ను కూడా నెలకొల్పారు. అనేక రకాల నాణ్యమైన , తక్కువ కాలంలో అధిక దిగుబడి నిచ్చే చెరుకు విత్తనాలు రూపొందాయి. ఇవన్నీ రైతులకు వరాలుగా మారాయి. ఎకరానికి 50 - 60 టన్నుల దాకా దిగుబడి నిచ్చి రాష్ట్రం లోనూ, దేశంలోనూ, ఉయ్యూరు చెరుకు రైతు విజయ పతాకాన్ని ఎగుర వేశాడు. గుర్తింపు ప్రాధాన్యత పొందాడు, ఫాక్టరీ యాజమాన్యం చెరుకు రవాణా కోసం చక్కని రోడ్డు సౌకర్యాన్ని కల్పించింది. వేలాది కార్మికులకు వసతిని ఏర్పరచింది. చాలా ఏళ్ళు best management అవార్డును ఫ్యాక్టరీ సాదించింది. ఇక్కడి భూములు వరికి చాలా అనుకూలం. రెండు పంటలు పండించారు. ఎకరానికి 40 బస్తాల ధాన్యం దిగుబడి సాధించారు. 25 సంవత్సరాల క్రితం పత్తిని కూడా సాగు చేసి, అధిక లాభాలతో పాటు ‘పత్తి పెద్ద’ గా గుర్తింప బడ్డ రైతులూ వున్నారు. మెట్ట భూములు వుండటంతో పసుపు, కంద, తమల పాకు, కూరగాయలు కూడా బాగా పండుతున్నాయి. K.C.P. ఫ్యాక్టరీలో పూర్వం confectionary వుండేది. పిల్లలకు యిష్టమైన , పలురకాలు చాకిలేట్లు, బిళ్ళలు తయారు చేసేవారు. దానికి అనుబంధంగా, ఆల్కాహాల్, షోడాగ్యాస్ కూడా వ్యర్థపదార్థాలతో తయారైనది. ఉయ్యూరు షోడాగ్యాస్ ఆంధ్రరాష్ట్రంలోనే పెద్దపేరు తెచ్చుకుంది. ఇటీవల ‘అసిటిక్ ఆసిడ్ ఫ్లాంటు’ను నిర్మించి ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. నవంబర్ నుంచి ఏప్రిల్ వరకు చెఱుకు సీజన్ . అందువల్ల పశుగ్రాసానికి ‘చెఱుకు దవ్వ’ చాలా ఉపయోగ పడుతుంది. కనుక పశుసంపద యిక్కడ హెచ్చు. ‘డెయిరీ’లు కూడా నడుపుతున్నారు. హరిత విప్లవంతో పాటు శ్వేత విప్లవంగా కూడా ఉయ్యూరు సాధించింది. దీనికి తోడు “ కోడిగ్రుడ్ల పరిశ్రమలు వచ్చాయి. ఈ విధంగా పాడి, పంటలకు నిలయమై సస్యశ్యామలమై, ఎప్పుడూ పచ్చగా , బంగారంగా మెరసి పోతుంటుంది.

విద్యా వైద్య కేంద్రం

ఉయ్యూరు పరిశ్రమ గ్రామాలకు పట్టణాలకు వెళ్ళే సౌకర్యం తక్కువ గా వున్నకాలంలో, యిక్కడి ప్రజలు తక్కువ చదువుతో, మంచి ఉద్యోగాలు సంపాదించి, పారిశ్రామికంగా, దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడాలన్న పవిత్ర లక్ష్యంతో, స్వాతంత్ర్యం రావటానికి పూర్వమే ఉయ్యూరు ప్రజల కోరిక, ప్రభుత్వ చొరవ, రాజకీయ నాయకుల నిస్వార్థ దృష్టి వల్ల ఉయ్యూరులో సువిశాలమైన స్థలంలో గవర్నమెంట్ పాలిటెక్నిక్ లో కాలేజి I.T.I లు ఏర్పడ్డాయి. ఇవి ఎంతోమందికి జీవనోపాధిని కల్పించాయి. పాలిటెక్నిక్ చాలా ప్రాచుర్యం పొంది వేలాది ఇంజనీర్లు వివిధ శాఖల్లో పనిచేసి రాష్ట్ర, దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడ్డారు. I.T.I. చదివిన వారికి స్థానిక K.C.P లో తేలికగా ఉద్యోగం లభించింది. ఆనాడు పాలిటెక్నిక్ కాలేజి విద్యతోపాటు, సాంస్కృతిక కేంద్రంగా భాసిల్లింది. ఎంతోమంది నాటక సిసీ కళాకారుల్ని అందించింది. వార్షికోత్సవాలకు ప్రసిద్ధ నటులైన ‘స్థానం నరసింహారావు’ ప్రసిద్ధ కవులైన విశ్వనాథ లాంటి ప్రజ్ఞా వంతుల్ని ఆహ్వానించి, గౌరవించి, సత్కరించి అదొక స్వర్ణయుగం. అలాంటి సమయంలో విషజీవాలు పుట్టాయి. అనేక కారణాల వల్ల పాలిటెక్నిక్, I.T.I లు విజయవాడకు తరలి పోయాయి. ఇక్కడి విద్యార్థులకు తీవ్ర నిరాశ మిగిలింది. ఎన్ని సత్కారహాలు, నిరాహార దీక్షలు చేసినా ఫలితం లేక పోయింది. నిర్బలత కొంతకాలం రాజ్యం చేసింది. అప్పుడు జనంలో ఆలోచన పెరిగింది. ఉయ్యూరు ను మళ్ళీ విద్యాకేంద్రంగా చేయాలని ఆలోచన అన్ని వర్గాల నుంచి ఊపునందుకుంది. చెరుకు

రైతులు సహకరించారు. వారికి వచ్చే డబ్బులో కొంత భాగం చందారూపంగా యిచ్చారు. K.C.P వెన్నెముక గా నిల్చింది. దానితో A.G and S.G డిగ్రీ మరియు జూనియర్ కాలేజీ ఏర్పడింది. విద్యార్థుల బాధలు తప్పాయి. మళ్ళీ విద్యా వికాసం ఆరంభమైంది. మంచి ఫలితాలను సాధించింది. స్థాయిని నిలబెట్టుకుంది. ప్రజలకు ఆశాజ్యోతిగా నిలిచింది. సిద్ధార్థ కళాశాల యాజమాన్యంలో యిప్పుడు A.G and S.G సిద్ధార్థ కళాశాల గా మారింది. అనేక మైన కోర్సులు పెరిగాయి. లైబ్రరీ, లేబరేటరీ సౌకర్యాలు వృద్ధి చెందాయి. క్రీడల్లో, సాంస్కృతిక వికాసంలో, సంఘసేవలో, N.C.C విభాగంలో పేరు ప్రతిష్ఠలు సాధించి, అగ్రగామి కాలేజిగా, విలువలకు కట్టుబడిన కళాశాలగా నిలబడింది.

జిల్లా పరిషత్

1951 లోనే ఉయ్యూరులో జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల వచ్చింది. సమర్థులైన ఎంతో మంది ప్రధానోపాధ్యాయుల చేతిలో తీర్చిదిద్దబడింది. 1000 పైగా విద్యార్థిని, విద్యార్థులతో కళకళలాడుతుంది. స్వంత భవనాలు సంపాదించుకుంది K.C.P యాజమాన్యంలోని VRKM హైస్కూలు జిల్లాలో అగ్రగామి సంస్థగా నిలబడింది. అలాగే CBM స్కూలు వెనుక బడిన విద్యార్థులకు ఆసనంగా వుంది. అనేక మైన ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళు, మరి రెండు కళాశాలలు, I.T.I ఉయ్యూరు విద్యార్థుల కోర్కెలను తీరుస్తున్నాయి. ప్రతిభకు ఆలవాలుగా వున్నాయి. హాస్టలు వసతులు ప్రభుత్వం కల్పించటం వల్ల ఎక్కువ మంది పేద విద్యార్థులు హాయిగా, ఆనందంగా చదువుకుంటున్నారు. ఉన్నత విద్య కొనసాగిస్తున్నారు.

విద్యకు ఆరోగ్యం కూడా ముఖ్యం. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వమే C.B.M హాస్పిటల్ ను మిషన్ వాళ్ళు ఏర్పాటు చేశారు. ప్రసూతి ఆస్పత్రులలో ఉన్నతమైందిగా పేరు తెచ్చుకుంది. వేలాది మంది ఆరోగ్యానికి భరోసా గా వుంది. అదొక దేవాలయం అనే భావన అందరిలోనూ వుంది. డాక్టరు టింఫిక్, డాక్టరు సునీలు నిస్వార్థ సేవ చేసి, రోగుల పాలిటి దైవాలుగా వుండేవారు. వారిద్దరు అంటే ప్రజలకు భక్తి, గౌరవాలు, నిస్వార్థ సేవకు ఎప్పుడూ అంతటి గౌరవం వుంటుంది. తర్వాత ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి వచ్చింది. కంటి ఆస్పత్రి కూడా వచ్చింది. ఈరెండూ K.C.P యాజమాన్యం చొరవ, దాతల దాతృత్వ ఫలితాలే కంటి ఆస్పత్రి వేలాది కంటి వ్యాధి గ్రస్తులకు చూపునిచ్చింది. ఆధునిక పరికరాలలో లేజర్ శస్త్ర చికిత్సల యిక్కడ ప్రత్యేకత. రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి నిత్యం వందలాది మంది వచ్చి పరీక్ష చేయించుకుంటారు. డాక్టరు దంపతులు ప్రజల మనస్సుల్లో చిరస్థాయిగా నిల్చారు. చాలా చవకగా, తేలికగా, ఆస్పత్రిలో వుండే అన్ని సౌకర్యాలతో కంటి ఆస్పత్రి రాష్ట్రంలోనే మంచి పేరు తెచ్చుకుంది.

ఇటీవలి కాలంలో చాలా ప్రైవేటు ఆస్పత్రులు వెలిశాయి. స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రులు వచ్చాయి. అన్ని రకాల జబ్బులకు చికిత్స చేస్తున్నారు. విజిటింగ్ డాక్టర్లు, ఎక్స్ పర్ట్ లు సలహాలిస్తున్నారు. కాటూరు రోడ్డు యిప్పుడు, హాస్పిటల్ రోడ్ అయింది. ఇలా విద్య, వైద్య రంగాల్లోనూ ప్రముఖ స్థానం సంపాదించింది.

రాజకీయ కేంద్రం

ఉయ్యూరు మొదటినుంచి రాజకీయ కేంద్రం హేమాహేమీ నాయకుల్ని గెలిపించింది, ఓడించింది కూడా, ధన, అధికార గర్వంలో విర్రవీగే ఏ నాయకుణ్ణా ఉయ్యూరు ప్రజలు వదిలిపెట్టలేదు. బుద్ధి చెప్పారు. చావు దెబ్బ కొట్టారు. రాష్ట్ర రాజకీయాలకు, దేశ రాజకీయాలకు యిది ఏసిడ్ టెస్ట్ లాంటి నియోజకవర్గం. స్థలీయ కాకాని వెంకటరత్నం గార్ని రెండు సార్లు గెలిపించింది. ఒకసారి ఓడించింది. రాష్ట్ర మంత్రిగా ఆయన మాత్రమే యింతవరకు ఉయ్యూరుకు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. తర్వాత డాక్టరు రంగారావు, వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు, అన్నే బాబురావు, అన్నే విజయలక్ష్మి, కె.వి. రెడ్డియ్యలు ఉయ్యూరు శాసనసభ్యులైనారు. ఇప్పుడు శ్రీ కె.పార్థసారథి శాసనసభ్యులుగా కొనసాగుతున్నారు. ఇక్కడి ప్రజలు చైతన్యవంతులు. అన్ని రకములుగా ఆలోచిస్తారు. డబ్బు ప్రభావము వుంది. అయినా ఓటు విలువ తెలుసు. గర్వం నెత్తికిక్కితే చిత్తుగా ఓడిస్తారు. ఇది మచిలీపట్నం లోక్ సభ స్థానానికి అనుభంధం. కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం, ఉభయ కమ్యూనిస్టులకు, బి.జె.పికి నిలయం. నిత్యం ఏదో రాజకీయ ప్రదర్శన వుంటూనే ఉంటుంది. పోరాటాలు చవి చూస్తునే వుంటుంది.

అరచేతిలో ఆరోగ్యం

డా॥ వేదాన్తం శ్రీధరాచార్యులు

బొంగురు గొంతు అయినపుడు మిరియాలు నేతిలో వేయించి 2 గ్రాముల పాడి చెక్కరతో కలిపి రోజుకు 2 సార్లు తీసుకొనవలెను.

తేలు మొ॥ విష కీటకములు కుట్టినపుడు కుంకుడు కాయ గుజ్జ రసము కుట్టినచోట రాచిన విషము తగ్గి, బాధలు పోవును లేదా ఉల్లిపాయ రసములో మిరియాలు అరగదీసి పైన రాయవలెను.

చెవిపోటుకు వెల్లుల్లి రసము గాని, మునగాకు రసముగాని, తమలపాకు రసముగాని, తులసి రసము గాని వేడిచేసి చెవిలో వేయవలెను.

మూత్రము బిగింబి, బాధతో కొద్ది కొద్దిగా వచ్చుచున్న పల్లెరు కాషాయమునుగాని, ఉసిరిక రసముగాని, చెరకు రసముగాని తేనెతో కలిపి త్రాగించవలెను.

కీళ్ళ నొప్పలకు బెల్లముతో శొంఠి చూర్ణము కలిపి 5 గ్రాముల చొప్పున తినవలెను. ఉమ్మెత గింజలు, బెల్లము కలపి నూరి పైన పట్టు వేయవలెను.

జ్ఞాపక శక్తి లేకపోవుట, మూర్ఛలు మొ॥ మానసిన వ్యాధులందు సరస్వతీ ఆకు చూర్ణము లేదా రసము తేనెతో గాని, పాలతోగాని తీసుకొనవలెను. సరస్వతీ లేహ్యము, సరస్వతారిష్ట మొ॥నవి బజారులో దొరుకును.

మొటిమలు తగ్గుటకు బూరుగుముళ్ళు, పాలతో నూరిపైన రాయవలెను. లేదా సారపప్పు పాలతో నూరిపైకి రాయవలెను. గోరుచుట్టు బాధించుచున్న వెల్లులి మెత్తగా నూరి, ముద్దగా చేసి, గోరుచుట్టుకు కట్టవలెను.

కాలి పగుళ్ళకు మట్టి చెట్టు పాలు కాళ్ళకు పట్టించవలెను, కాలిన పుండ్లకు కొబ్బరినూనె, సున్నపుతేట కలిపి, గిలకొట్టి వచ్చిన మెత్తటి పదార్థము (నవనీతము) రాయవలెను.

పులిపిరికాయలు, ఆనెలు వచ్చినప్పుడు ఉత్తరేణి ఎండించి, కాల్చిన మసికి తాళకము కలిపి పూయవలెను.

శోభి (తెల్లమచ్చలు) వచ్చిన రేల ఆకులు నిమ్మరసంలో నూరి రాయాలి.

ఉప్పు, బూరుగు చెట్టు ముళ్ళు పాడి చేసి, కలిపి పళ్ళు తోముకుంటే దంత వ్యాధులు దరి చేరవు.

పటికను నీటిలో కరిగించి, వడగట్టి, రెండు చుక్కలు కంటిలో వేసిన కండ్ల కలకలు తగ్గును.

పసుపు గుడ్డతో కళ్ళను అద్దుకొనుచున్న కలకలు, ఎరుపులు పోవును. ఎలర్జిలకు అతి మధురం, నల్లేరు కాడలు కలిపి వాడవలెను.

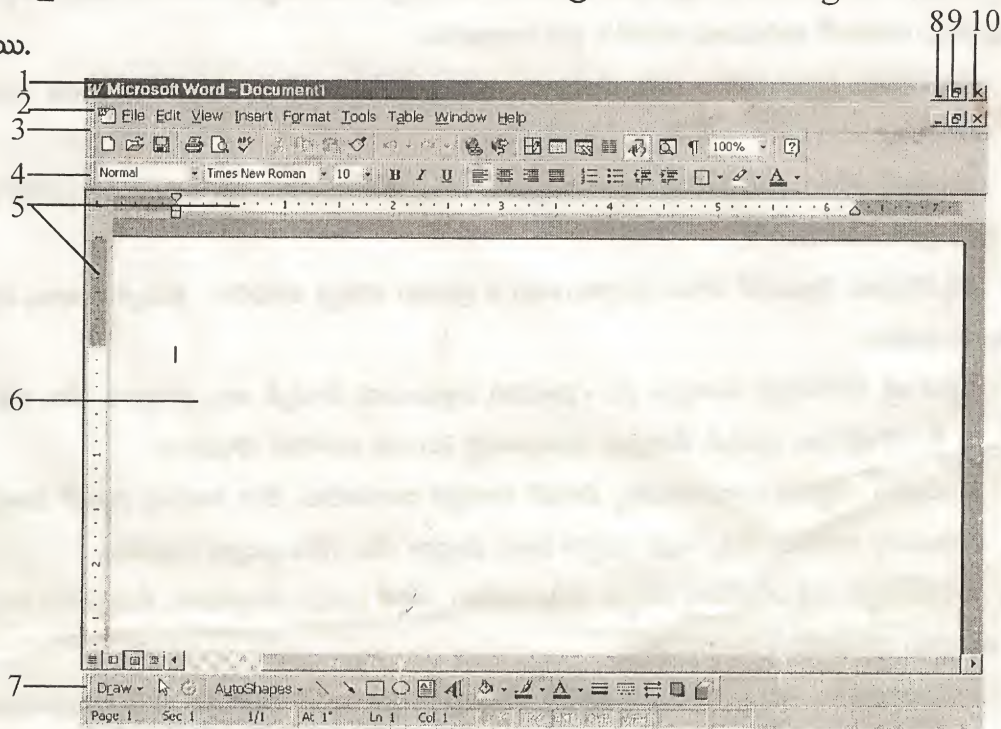
జ్ఞాపకశక్తికి సరస్వతి ఆకు, గ్యాస్ ట్రబుల్స్కి : ఉసిరికాయ, అతిమధురం, జుట్టు రాలుట, నల్లబడుటకు : గుంటకగరాకు, ఉసిరికాయ, దాతుపుష్పికి : అశ్వగంధి, తల్లిపాలు వృద్ధి అగుటకు : పిల్లిపిచర వేళ్ళు బాగుగా పనిచేయును.

వ్యాధి నిరోధక శక్తిని పెంచి, శరీరమును వ్యాధుల బారి నుండి కాపాడు సామార్థ్యము గల అశ్వగంధి శతావరి, ఉసిరి, సరస్వతి, తులసి, అతిమధురము మొ॥ మూలికలను నియమానుసారమువాడిన అనేక వ్యాధుల నుండి మనవి మనం కాపాడుకొనవచ్చును.

MS - WORD

Ms. Word start చేయడానికి start button ని క్లిక్ చేసి programs select చేసుకుని దానిలో నుండి Ms. Word select చేసుకోవాలి. Ms. Word open అవుతుంది. దానిలో left side top corner లో Document1 అని ఉంటుంది. దానికి టైటిల్ బార్ అంటారు. టైటిల్ బార్ కుడి చివర minimize, maximize & close buttons ఉంటాయి. టైటిల్ బార్ క్రింద ఉండే బార్ ను మినుబార్ అంటారు. మినుబార్ లో ఉండేవి File, Edit, View, Insert, Format, Tools మరియు Table ఉంటాయి. మినుబార్ క్రింద ఉండేవి standard tool bar, format tool bar దాని క్రింద ఉండేవి workspace లేదా document editor అంటారు. Document Editor లో పైన మరియు ఎడమ వైపు rulers ఉంటాయి. Document Editor క్రింద ఉండేవి Drawing tool bar దాని క్రింద status bar ఉంటాయి.

1. Title Bar. 2. Menu Bar 3. Standard Bar 4. Format Bar 5. Ruler Box.
6. Document Editor. 7. Drawing Tool Bar 8. Minimize 9. Maximize 10. Close.

File:

1. New : దీని ద్వారా ఎన్ని కొత్త documents అయిన create చేయవచ్చు. Create చేసి ప్రతి document కి document1, document2, document3 అని create అవుతుంటాయి.
2. Open : దీని ద్వారా Ms.Word లో ఉన్న స్టోర్ అయి ఉన్న ఫైల్స్ లో ఉన్న డాటా చూడటానికి ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. అయితే దీనిలో వర్డ్ కి సంబంధించిన ఫైల్స్ ని W సింబల్ తో గుర్తుపట్టవచ్చు. W సింబల్ తో ఉన్న ఫైల్స్ ను మాత్రమే Open చేయాలి.
3. Close : దీని ద్వారా Ms.Word లో open చేసి ఉన్న ఫైల్స్ ని ఒకదాని తరువాత ఒకదానిని close చేయటానికి ఉపయోగపడుతుంది.
4. Save : ఏదైనా డాటాను స్టోర్ చేయటానికి ఒక ఫైల్ పేరు ఎంటర్ చేయాల్సి ఉంటుంది. అయితే already ఉన్న ఫైల్ పేరు మాత్రము ఎంటర్ చేయకూడదు. ఆల్ఫాబెట్స్ లేదా నెంబర్స్ తోగాని ఫైల్స్ ని స్టోర్ చేసుకోవచ్చు. ఒక డాక్యుమెంట్ కి ఇది ఒకే ఒక్కసారి ఫైల్ పేరుని తీసుకుంటుంది. ఎంత డాటా అయిన ఇదే ఫైల్ లో స్టోర్ అవుతుంది.
4. Save as : Save ద్వారా ఒకే ఫైల్ పేరును మాత్రమే ఎంటర్ చేయవచ్చు. కాని ఈ ఆప్షన్ ద్వారా ఎన్నిసార్లు అయినా ఒక ఫైల్ ని రక రకాల పేర్లుతో స్టోర్ చేసుకోవచ్చు. దీనిలో కూడా ఒకసారి ఎంటర్ చేసిన ఫైల్ పేరు మరల తిరిగి ఎంటర్ చేయకూడదు.

To be continued in next month....

పువ్వాడ చంద్రమౌళి

వంశీ కంప్యూటర్స్

రావి చెట్టు దగ్గర, ఉయ్యూరు. ఫోన్ నెం. (08676) 235079